

TLAČOVÁ SPRÁVA č.21/2013

Verdi Rigolettom začal revolúciu v opere, košická opera ním uzavrie sezónu

Prečo sa v kostýmoch spája minulosť s prítomnosťou, prečo sa po dlhšej dobe na scéne naplno využíva točna, prečo je Rigoletto začiatkom akejsi revolúcie v opernej tvorbe. Aj odpovede na tieto otázky dostali v utorok 7. mája členovia Klubu priateľov opery ŠD Košice na pravidelnom predpremiérovom stretnutí pri príležitosti tretej opernej premiéry tejto sezóny, ktorou bude v piatok 10. mája práve jedna z najhranejších svetových oper, Rigoletto Giuseppe Verdiho.

Režisér Peter Gábor aj pred členmi klubu priznal, že režijný debut v Košiciach je preňho viac ako výnimočný. „Veľmi som sa pozvaniu do Košíc potešil. Je pre mňa veľmi zaujímavá situácia, že som na svete päťdesiat rokov a až teraz prvýkrát režirujem v Košiciach, s ktorými som spojený od narodenia. Pochádzala odtiaľ moja mama, žila tu moja stará mama a trávil som tu v detstve veľmi veľa času. Aj samotný začiatok skúšobného obdobia bol pre mňa výnimočný, pretože v deň keď sme začínali, som zároveň pochoval aj starú mamu. Je to pre mňa symbolická záležitosť, lebo sa mi istým spôsobom uzatvára kruh rodiny, ale zároveň sa otvára aj akási pracovná etapa. Verím, že tú emóciu som dokázal dať aj do tej práce, ktorú som robil,“ vyznal sa Gábor.

Košický Rigoletto je preňho len treťou opernou réžiou. „Musím povedať, že Rigoletto ma veľmi oslovil. Nielen kvôli tomu, že som mal možnosť stretnúť sa ako režisér s Hugovou drámou Kráľ sa zabáva. V Rigolettovi je veľmi veľa otázok, spoločenských, sociálnych, je to dokonca aj sociálna dráma, ktorá ukazuje to rozvrstvenie spoločnosti, tú spodinu s tou takzvanou high society, teda mocou, ktorú reprezentuje vojvoda. Sú tam stále aktuálne spoločenské témy, ale aj výrazné a veľmi veľké ľudské témy, veľmi osobné, súkromné, intímne. Takže je to nabité stále aktuálnymi vecami,“ hovorí Gábor o Verdiho opere.

Tú Štátne divadlo Košice zaradilo do programu z viacerých dôvodov. Tým hlavným je to, že v tomto roku si celý svet pripomína 200. výročie narodenia génia svetovej opery. „Pre Rigoletta sme sa rozhodli aj preto, že sme zaznamenali záujem o túto operu zo strany našich priaznivcov, hoci naposledy tu mala premiéru dá sa povedať prednedávnom, v roku 2001. Zároveň sa nám hodil do dramaturgickej koncepcie sezóny, v ktorej sme chceli práve na jej konci ponúknuť titul pre širšiu verejnosť, titul, ktorý nie je divácky tak náročný, ako boli napríklad Dialógy karmelitánok,“ vysvetlila ďalšie dôvody dramaturgička opery Linda Keprtová.

Debut v Košiciach prežíva aj dirigent Peter Valentovič, ktorý napriek mladému veku má bohaté skúsenosti z celého sveta, od Južnej Afriky, cez Karibik, Istanbul až po Viedeň. „Rigoletto je naozaj revolučnou operou. Možno aj preto nebol spočiatku prijímaný tak pozitívne ako teraz. Verdi absolútne zmenil dovtedy zaužívanú formu, v opere nie sú zvlášť rozčlenené jednotlivé čísla. Hudba je plná kontrastov, Verdi využíva aj netradičné spojenia nástrojov, napríklad ultra hlboké kontrabasy, ale aj množstvo bicích, ktoré vytvárajú zvuk búrky. Tým všetkým začal akúsi zmenu v ponímaní opery a inšpirovalo sa ním množstvo ďalších skladateľov,“ hovorí o revolučnosti Verdiho partitúry Valentovič.

Zaujímavým spôsobom je v novom naštudovaní riešená aj scéna. „Dej opery sa odohráva v Mantove, ktorá je typickým vojvodským mestom, s nádherou umiestnenou uprostred

a uličkami stále sa meniacimi k horšiemu ktoré ten stred obklopujú. Samotný dej je ako detektívka a aj scéna využíva tieto kontrasty bohatého streda a chudobného okraja. Ale snažíme sa ich robiť tak, aby neboli rušivé,“ prezrádza scénograf David Bazika.

Okrem odpovedí na otázky súvisiace s prípravami premiéry si členovia Klubu vypočuli aj niekoľko hudobných ukážok, áriu Rigoletta z druhého dejstva v podaní Ludovica Kendiho a s klavírnym sprievodom Petra Valentoviča, ktorý na záver stretnutia ponúkol prítomným aj klavírny prierez hudobne najzaujímavejšími časťami opery.

Košice, 9.5.2013

Svjatoslav Dohovič
tlačový tajomník ŠD Košice